

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . „ 28—
četrt leta . . . „ 14—
en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta „ „ 30—
za četrt leta „ „ 15—
za en mesec „ „ 5-50

Jugosla.

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino nakaznici.

10-
si-
mm
krat
25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19.
Upravištvo je na Marijinem trgu šte. 8.
Telefon šte. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopis naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Kulturna orijentacija.

Naš čas, to prehodno dobo eno največjih kriz vsega javnega življenja, kulturnega, socialnega in političnega, signalizira silna negotovost, labilnost naziranj, velika neorijentiranost. Vse to so vedno nujne posledice vsake likvidacije. Kadar pa likvidira cela doba z vsemi svojimi tradicijami in običaji, z vsemi podedovanimi kulturno-socialnimi in političnimi naziranjmi, zavzamejo te posledice ogromne dimenzije. V taki dobi, ki nima primere v svetovni historiji, živi današnja Evropa in ves današnji kulturni svet.

Mi Slovenci, ki smo nedavno pred velikim svetom, ako je sploh kaj znal o nas, veljali za neznanen privesek nemške kulture, ki se s težavo bori, da ohrani poslednje znake svojega plemena, svoj jezik, — smo danes s svojimi krvnimi jezikoslovnimi soplemenjaki stopili kot enakovreden član v krog narodov. Danes ne govorimo več o slovenski provinci germanske Avstrije, danes stopamo mi, slovenska veja jugoslovanskega naroda, pred svetovni forum z isto zavestjo svojih kulturnih vrlin, kakor drugi, že stoletja prosti narodi. Zato pa je tudi naša dolžnost, da motrimo vse svetovne pojave z isto pažnjo in vestnostjo, z istim kritizmom, kot jih motre narodi, ki vedo, da so v teh pojavih tangirani njih življenjski interesi.

Ako pa hočemo kritično in vestno motriti svet krog sebe, moramo biti predvsem dobro orijentirani v nas samih o naših notranjih težnjah in moramo slednjič motriti vse pojave v nas in izven nas raz svetovno-kulturno zrelščje. Več Evrope v naše javno življenje! — to je danes naša parola! Stereotipna, venomer ponavljajoča se fraza „drugi večji narodi“ mora odpasti.

Ako smo enakopravni, pa imamo tudi enake dolžnosti. Svoje kulturno merilo moramo zategadelj pomakniti višje; zavedati se moramo, da je tudi številno majhen narod lahko kulturno enakovreden brat z milijanskimi ljudstvi. Ako smo danes gospodarsko

šibki, mora biti naša težnja, da se ojačimo; zavedati pa se moramo, da je to mogoče edinole, ako se oklenemo gospodarsko močnega zapada: Francije, Anglije in Amerike.

Dela naših kulturnih delavcev smo doslej cenili in tehtali izključno iz perspektiv naših miniaturnih razmer, iz gledišča svoje številne neznanosti. To bodi odslej drugače! Naši kulturni ljudje govore danes in bodoče s svojimi deli prav tako celemu človeštvu kot svojem narodu — in po tem je treba soditi njih delo. Danes ne velja več pravilo, da naj služi naša umetnost, naša znanost samo „domači uporabi“. Naši znanstveniki, literatje, umetniki, politiki, da, naša gledišča — vse bodi podvrženo isti strogi sodbi, kot jo izvajajo vsi kulturni narodi napram svojim kulturnim delavcem in institucijam. Slovenska idila, v kateri se je više cenilo amaterstvo in diletantizem od smotrenega, globoko orjočega dela, ki si je moralo iskati priznanja in kruha v tujini, bogatitvi s tem tuje bogastvo, — je za vselej končana. Poudarjamo in ponavljamo, da nismo in ne bomo več nikak privesek nemške kulture, ki nas je dušila in nasilno zatirala v nas ekspanzivne težnje stremeče po svetu, samobitnosti in svobodi, marveč je naša narodna in občelošvska dolžnost, da se v kulturno-socialnem in političnem pogledu izživimo do skrajnih možnosti. Zato pa je prvi predpogoj: v naše srednje šole angleščino in francoščino, da si vzgojimo svojo inteligenco v drugem duhu, nego je ta, ki nam je dozdaj zastrupljala naše izobraženstvo z nemškim vplivom. V Ljubljano slovensko-jugoslovansko univerzo, ki mora pomeniti najvišjo avtoritativno institucijo slovenske vede in znanosti, vestno čuvajoč svoj slovenski-jugoslovanski značaj, z globljimi in resnejšimi intencijami nego samo nekakimi provizoriji — ad hoc. Zakaj, kakor v političnem oziru nismo nasprotniki delnega centralizma, tako smo v kulturnem oziru za popolno enakopravnost in federacijo. (Konec prih.)

Kako se dela pri nas.

II.

Svoječasno je že naš Narodni odbor svaril vlado, naj ne zametuje po nepotrebnem izdelkov hrastniške glažute in kemične tovarne, ker bo sicer zmanjkalo teh in z njimi tudi surovin. Vlada je imela za take nasvete pomilovalen posmeh, češ, kaj veste vi, vso trgovinsko politiko poznamo mi! In tako vidimo sedaj ves čas sem, da dirigira naša steklarna dan za dnevno vagon steklenih izdelkov v Budimpešto z od g. dr. T. signiranimi voznimi listi in sicer brez označbe „kot kompenzacijsko blago“. Vse to blago gre torej na Ogrsko le za denar, nemško podjetje bogati, mi pa nimamo ničesar od tega in se tresemo od strahu pred trenutkom, ko nam zmanjka moke in drugih živil. Vsem je znano, da Srbom silno nedostaje steklene posode, da stane tam doli slab kozarec 2-3 dinare, vsi smo se divili plemenitosti Srbov, ki so nam prepustili, kakor je razglasil g. dr. Tavčar, 100 vagonov ameriške moke, vendar ne pride nikomur na misel, da bi povrnili dobro z dobrim.

Danes opažamo, da so surovinske zaloge hrastniške steklarne izčrpane in kmalu boste imeli pri vladi na vratu ravnatelja Wiltschniga, ki bo zahteval od vas novih surovin, ker mora sicer tovarno zapreti in bo skrb za toliko in toliko brezposelnih zopet padla na vlado. Seveda surovine ne moremo dobiti iz inozemstva, dobili jih bomo pa le proti kompenzaciji za premog in živila. S premogom bomo pa zalagali tudi nemško steklarno, da bo lahko pošiljala zopet svoje izdelke na Ogrsko brez kompenzacije.

Slabo gospodarstvo je to, kriva pa mu je prevelika noblesa naših vladnih gentlemanov napram takim ljudem, kot je hrastniški Wiltschnig, ki dela le na to, da bi na en ali drug način oškodoval našo državo.

Pod Wiltschnigovim ravnateljstvom stoji tudi kemična tovarna v Hrastniku. Tudi radi nje se je predlagalo vladi, naj se jo stavi pod kontrolo, da ne bo trošila svojih izdelkov v lastno ko-

rist. Ni še teden dni tega, ko je ta tovarna poslala v Zagreb en vagon sode — blago, ki ga doma rabimo kot le kaj in za katero bi se tudi iz Zagreba dalo kaj doseči. Vlada pa raje gleda, da si polni žepe Wiltschnig, član Volksrata, kateremu bi bilo treba in tudi bomo natančno pregledali obisti glede njegovega delovanja v vojnem času. Mislimo, da še niso zarjavili vsi ovađuški akti in da se bo še dalo agnoscirati njih povzročitelje. Že danes pa zahtevamo od vlade, da stopi Wiltschnigu trdo na prste, kajti ne moremo trpeti, da bi ta mož še nadalje delal proti narodu, med katerim živi, da bi zatiral delavca, ker je zvest državljani (dokazi na razpolago!), da bi še nadaljeval svoje germanizatorično delo tudi sedaj s tem, da nastavlja v svojih pisarnah izključno nemške izzivače. Temu mora biti konec, sicer se ponovijo vsi svetniški prizori! O razmerah pri premogokopu pa prihodnjič, ker niso nič boljše od opisanih.

Pod italijanskim jarmom.

Pajacade.

Nad Miljskim zalivom se na hribčku, dobro uro hoda od Trsta, stiska mala istrska vasica Mačkolje. Tudi ta je vsa „srečna“ dobila italijansko posadko z nekaj oficirji, ki so sklenili to-le: Cerkovnik jim je moral izročiti ključ do zvonika. Nato so vsako jutro, opoldne in zvečer ob Zdravi Mariji šli zvoniti vojaki sami in istočasno razobesili na stolpu italijansko trikoloro. Oficirji so izdali strog ukaz na vaščane, da se mora ob zvonitvi vsak odkriti, seveda ne iz pobožnosti, ampak italijanski zastavi. Nekaj časa so se vaščani tej odredbi smejali, ko so pa uvideli, da je resno mišljeno in jih je bilo radi tega že nekaj zaprtih, so hodili vsi stari in mladi ob vsakem vremenu — gologlavi!

Novi listi v Trstu.

Nekaj dni pred italijansko okupacijo je pričel izhajati v Trstu na-

VLADIMIR LEVSTIK.

34 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Hleva sicer ni pri hiši,« je sigal v svojem navdušenju, »toda že dolgo mi roji po glavi: bogme, prizidam ga to poletje. Vse, kar premorem, je šupa na dvorišču, nekdanja kolarska delavnica.« In za rokav ga je vlekli k oknu, da vidi. Nad škrljasto streho kolarne se je luščila zadovorna stavba s pokritim hodnikom, na katerem je hiralo par lončkov cvetlic; zavesa na malih oknih so se zibale v popoldanski sapi, in komaj slišni akordi klavirja so plavali na to stran, kakor bi sanjava roka otožno blodila po tipkah.

»Koga imate tam?« je vprašal grof.

»Eh, nič se ne hvalim!« Gospod Telban je mahnil z nabrekli roko. »Sprednja plat je čemu podobna, tale kurnik pa ni za boljše ljudi; krmežljivo babšče živi v njem — se pravi, mlada punica, ki pa ne bo dolgo tlačila trave. Dokler je bila zdrava, je učila klavir in služila lepe denarce, pa čedno dekle je bila; vsi so jo radi videli. Potem se je menda spečala s tistim — nu, saj ni skrivnost! — z onegavim, Smučiklasovim fantom, sinom tukajšnjega odvetnika, prvega magnata v naši deželi; vsi koti so ju bili polni, in vse mesto je vedelo, kako rada se vidita. Kajpak, ločitev je morala priti, saj ni imela belica; tisto, kar je pribrenkala, je šlo vse za kikirice, klobučke in parfume. In avša je začela žalovati, kakor bi bila smela zares računati nanj; od samega

zmerjenja je dobila jetiko, in zdaj gasne od dne do dne; kar dolgčas jo je gledati v hiši, zaradi bolezn, pa tudi zaradi govoric. Prav nič ljubo mi ni, da jeziki raznašajo istorije, ki so se godile pod mojo streho, zakaj človek je naposled vendar moralen in varuje svoj dobri glas. Tudi ono, kar plača, ni vredno jeze; kdaj bi jo bil postavil na cesto, če bi ne bil krščanskega usmiljenja, ki je naša dolžnost, pa spomina na njeno mater, ki je bila dobra stranka in je umrla pred štirimi leti, Bog ji daj večni mir. Takrat sta živeli v boljših razmerah; stanovali sta spredaj, prav tu, kjer zdaj stojiva. Dozdaj sem ji prizanašal; kristjan ni Turek, naj reče kdo, kar hoče. Ako pa moti gospoda grofa — se pravi, ako vam ni do tiste žalostne muzike in ne gledate radi zelenih obrazov, jo vržem ven, in mir besedi.«

Čudno se je storilo grofu, ko je slišal to usmiljeno pojasnilo. Ne le, da je strastno ljubil godbo: povest neznane bolnice ga je navdala s sočutnim zanimanjem ter mu omilila njeno bližino. Ne bil bi je hotel pogrešati, kakor bi ne bil dal posekati kostanjev pred hišo; vse se mu je zdelo prav in dobro. Z vsem, ki ga je samega iznenadila, je zatrdil gospodarju, da ga sosodstvo le veseli, ker je pusto živeti čisto v samostanu. Šupa na dvorišču mu je bila dobrodošla, češ da jo porabi za avtomobil. Ko sta dognala svojo reč in je odšel denar, ga je navdahnila koristna misel.

»Ali ne bi prodali te hišice, gospod Telban?«

je pobral meščana bolj mimogrede. »Če ostanem delj časa v tem kraju, bi vam jo rad odkupil; na kak stotak več ali manj ne gledam, saj mi ne manjka drobiža. V Rimu imam tudi svoj lastni dom in na Španskem takišto.«

Simon Telban se je namrgodil: za zdaj ne misli na prodajo, zakaj poslopije da človek nerad iz rok; seveda, ako bi storil gospodu uslugo, se pač pomenita kako in kaj. Na tistem si je obliznil prste in stal po grofovem odhodu še dolgo sredi stopnjic, računa je semintja ter mrmraje z grabežljivim zadovoljstvom: »Pa mu jo dam, če ga tišče denarji... Profitček je le profitček; ali ga osmukam!«

Med hišnimi vrati je prestregel staro Meto, deklo Marije Manfredijeve, ter začel vpiti nad njo, kdaj mislita plačati stanarino. Ženica se je boječe sključila pred mogotcem in prisegla s solzami v pohlevnih očeh, da dobi še jutri opoldne; gospodična je pozabila, ker zmerom samo žaluje nad svojo boleznijo. Le hud naj ne bo, da ga ne sliši; ubožica je tako občutljiva, jokala bi cele noči...

»Avša!« je pljunil hišni gospodar ter ji obrnil hrbet.

Grof se je vračal medtem proti hotelu in z zadovoljstvom okušal slast, ki jo nahaja sleherni popotnik v misli na stalno domovanje. Najrajši bi bil stopil že danes k trgovcu s pohištvo, toda pomislil je, da naglica škodi v takih rečeh: kolikokrat je stol, na katerega sedemo, in postelja, kamor ležemo spat, merodajna za cela poglavja naše usode

slednik „Picola“, ki ga izdaja tržaška kamora okoli župana Valeria pod imenom „La Nazione“. Piše v najstrupenejšem tonu proti Jugoslovanom in jih neprestano denuncira. Italijansko demokratično združenje v Milanu izdaja v Trstu svojo izdajo „Il grido della Liberta“ (Krik svobode), ki se je imenoval prej „Il grido degli oppressi“ (Krik zatirancev). Pisan je v duhu Mazzinija in Wilsona in ni tako strupen kot „La Nazione“. Te dni bo pričel izhajati po inicijativi nekaterih Tržčanov in Istranov nov dnevnik „Era nuova“ (Novi vek), ki ga bo urejeval Francesco Paoloni. Smer lista ni še znana, da pa boprotijugoslovanska, je gotovo.

Italijani aretirali vse moške v Podgori.

Bohinjska Bistrica, 27. febr. (Izv. por.) Izza demarkacijske črte se poroča, da so Italijani v Podgori aretirali vse moške in jih odgnali v Italijo.

Kaj se godi v Italiji?

Upori in nemiri.

Bern, 26. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Tukajšnje italijansko poslanstvo je izjavilo, da so po luzernski Agence Central razširjene vesti iz Ljubljane, po katerih je v Italiji izbruhnila revolucija, popolnoma neresnične.

Berlin, 26. februarja. (Lj. k. u.) Glasom brzjavke lista „Berliner Tageblatt“ iz Berna, so dospele tjakaj privatne vesti, ki javljajo, da je v Milanu izbruhnil upor, ki ga je dala vlada udušiti s strojnimi in z artiljerijo.

Berlin, 26. februarja. (Lj. k. u.) „Achtuhrabendblatt“ javlja iz Curiha: Povodom osvoboditve Serattija, ki je bil svojčas zaradi turinskih dogodkov obsojen, so bile v Milanu in v Bologni velike manifestacije delavcev. 40.000 delavcev je korakalo z zastavami po ulicah Milana in Bologne in vzklikalo ruski revoluciji. Delavci so zahtevali takojšnjo ugoditev socijalističnih zahtev.

Italijanski kralj ni umorjen.

Bohinjska Bistrica, 27. febr. (Izv. por.) Semkaj došli potniki, ki so prekoračili demarkacijsko črto na nezastraženih mestih, pripovedujejo, da se je govorilo tudi med italijanskim vojaštvom o umoru italijanskega kralja. V Benetkah se je raznesla ta vest že pred 14 dnevi. Vest je bila le pobožna želja nezadovoljnega vojaštva. Sedanje bivališče kralja je neznano.

Političen pregled.

Napačni pojmi. Včerajšnji „Slov. Narod“ priobčuje iz peresa I. I. člank, v katerem razpravlja o predlogu naše mirovne delegacije glede razsodišča ter pravi: „Če sprejme Wilson razsodišče v jugoslovanskem sporu, je jasno, da bodo zahtevali tudi Nemci, da jim Wilson stavi mirovne pogoje in ne Francozi.“ To je popolnoma napačen nazor, ker g. I. I. pozablja, da gre v našem sporu z Italijo za spor med dvema zaveznicama, dočim je Nemčija premagana in se ima uklopiti pogojem zmagovalcev. Tu torej o razsodišču ne more biti govora. Predlog naše delegacije je upravičen tudi zato, ker vendar ne gre, da bi v sporu razsodila ena stranka sama v družbi drugih, ki imajo vezane roke (londonska pogodba)!

Klic vpajočih iz puščave. Zagrebški listi so dobili te dni iz hrvatskega Primorja, zlasti iz ozemlja, ki so ga zasedli Italijani, pozive, naj vendar enkrat že prenehajo z nesrečno in zaslepljeno politično strankarsko borbo, ki le oslabuje narodne sile, katerih združitev je v teh kritičnih časih tako nujno potrebna. Neodrešeni bratje se bolj kakor kdo drug zavedajo resnosti časa, v katerem živijo in zato s strahom in skrbjo zasledujejo politično gibanje na Hrvatskem, katero izrablja naš dedni sovražnik v svoje namene, hoteč nam izpodkopati ugled v inozemstvu in dobiti vzroke za nove intervencije.

Naša trgovska mornarica in Italijani. „Novo Vrijeme“ opozarja na prizadevanja Italije, da spravi v svojo oblast vso bivšo avstro-ogrsko trgovsko mornarico. Dosedaj je šlo Italijanom v tem oziru še vse posreči. Dobili so v svoje roke že celo vrsto velikih avstrijskih plovbenih podjetij, med njimi tudi Lloyd. Podpira jih pri tem zlasti Nemška Avstrija, ki je sicer desinteresirana na mornarici, vendar pa le rajši vidi, da je v italijanskih, kakor pa jugoslovanskih rokah. „Novo Vrijeme“ zato opozarja merodajne jugoslovanske kroge, naj posvečajo temu problemu večjo pozornost, sicer bi se lahko zgodilo, da bomo imeli dovolj morja in pristanišč, toda nobene mornarice.

Stališče sovjetov neomajno. Ženeva, 26. febr. (Lj. k. u.) Lyonski listi javljajo iz Londona: Stališče sovjetov je danes trdnjeje, kakor kdaj prej. Vse socijalistične stranke so se pridružile Ljenu in Trockemu. Uspehi generalov Denikina in Kolčaka so brezpomembni. Sovjetske čete se vojaško ne morejo več premagati. Angleška vlada je pripravljena, vzpostaviti diplomatske odnose z Ljenu.

Šef jugoslovanskega dopisnega urada v Belgradu dr. Janko Šimrak, ki je zakrivil predčasno obelodanjenje nove ustave, zapusti s 1. marcem svoje mesto. Za njegovega naslednika je imenovan g. Kirilović.

Razlika med centralizmom in federalizmom je po mnenju hrvatskega bana sledeča: Kdor prosi, je federalist, a kdor daje, je centralist! Sedaj vsaj vemo — pravi „Novo Vrijeme“ — kaj je razlika med centralizmom in federalizmom. Vsaka stranka ali vsak posameznik, ki kaj zahteva, je federalist, kdor pa more kaj dati, ta je seveda centralist. Nazori g. bana o državni upravi niso samo genialni, ampak dišijo tudi precej po avstrijskem duhu!

Ponižnost je slabost. V včerajšnjem „Slov. Narodu“ je napisal dr. Pavel Grošelj v članku za slovensko univerzo tudi sledeče resnične besede: S tem, da ponižujemo sebe, poudarjamo svojo slabost in ničvrednost ter se slikamo za kulturne in moralne razbojnike, s tem dejanjem menijo nekateri, da izpričujemo ljubezen do svojih južnih bratov in si pridobivamo njih naklonjenost in simpatije. Vsem onim, ki delajo tako, tiči še v kosteh in mozgu stara Avstrija, ki je hotela sužnje in blapev... Tako je. Slovenci se moramo zavedati svoje kulture — ki jo naša domovina s ponosom lahko položi pred južne brate — kot doto ob vstopu v novo zvezo.

Dopisi.

Bled. Deželno vlado opozarjamo na sledeče: na Bledu poseduje državljanka Nemške Avstrije baronica Schwegel, ki se sedaj nahaja v Voloski, veleposestvo nad 300 hektarjev. Posestvo upravlja nemški nacionalec zagrizeni oskrbnik Franc Raminger, nekdanji strah narodno mislečih Slovencev, znan pod imenom „Weltmensch“. Ta mož je ob izbruhu vojne provokiral Slovence po javnih lokalih, da se je morala včasih vsa družba odstraniti v slučaju njegovega prihoda v kak lokal. Na vesti ima internacijo posestnika Anton Pretnar-ja iz Rečice, kateri je moral radi tega ostudnega privandranca presedeti skoraj eno leto po nedolžnem na ljubljanskem gradu. Celo vojsko nam je trobil ta hindenburgovc o srbskih morilcih in še danes ne more preboleti prevrata in ob vsaki priliki ako le more, žali naš narod. Dokazano je, da je njegov sin, kateri je bil do konca 1918 v službi na naši postaji, nosil vsaki teden poročila v Celovec. (Prepisaval je uradne službene brzjavke in jih nosil Nemcem peš preko Svetne vasi) in tako špijoniral v prilog koroških nemčurjev. Sedaj hiti ta možak na vse načine prodajati les drugorodcem, seveda kalkulira pri tem v obili meri na svoj lastni žep. Pozivljamo deželno vlado, da preskrbi njegovi graščinski upravi

primerno nadzorstvo in to čim prej mogoče, ker graščina poseduje lepo zaraščeno gozda okoli 300 hektarjev, kar je lepo narodno premoženje. De-diči umrlega barona pa upamo, da tudi ne bodejo imeli nikakih pomislov, ako sploh odslovi vlada takega oskrbnika, kot je naš prosluli Weltmensch.

Šmarje pri Jelšah. V našem trgu ni mogoče dobiti nobenega stanovanja, dasiravno bi bilo dovolj prostora za več družin. V drugem nadstropju okr. sodišča bi lahko stanovali najmanj tri družine, toda skoraj vse nadstropje je zasedeno po g. sodn. svetniku — samem. Sobe so velike tako, da bi se po njih lahko vozil s kolesom. Ubogi uradnik pa mora stanovali v kaki bajti in še drago plačevati stanarino. Odvetnik dr. G. stanuje sicer v lastni hiši, toda je — samec. Prosimo vlado, da bi se stanovanja razdelila pravično brez ozira na javna in zasebna poslopja.

Borovlje. Dokler so bili jugoslovanski vojaki v Borovljah in okolici, je bilo vse prebivalstvo ž njimi zadovoljno. Nemčurji, ki so iz gole sovražnosti komaj čakali, da pridejo Nemci — rešitelji, so jih sedaj prav do grla sili, ker kradejo nemške tolpe kot srake in ropajo kot divje zveri. Od 8. januarja t. l. naprej torej od časa, ko so nemške tolpe udrle v Borovlje, je aprovizacija v nemških rokah in ves ta čas ni dobilo prebivalstvo drugega kot en vagon repe! Borovlje ima zasedeno rdeča garda. Med njo in belo gardo se je vnel boj, ki se je končal šele tedaj, ko je zagrozila rdeča garda, da pokliče Jugoslovane na pomoč. Tako se nam godi pod „osvoboditelji“ Roža!

Dnevne vesti.

Narodni škandal. Na bivši nemški šoli na Vrtači se morajo otroci, ki nimajo slovenskega katekizma, učiti veronauk iz nemškega katekizma. Če se pomisli, da so v tej šoli večinoma samo slovenski otroci, tako proučevanje veronauka ni samo komодно, ampak naravnost sramotno za slovensko šolo. Če ni dovolj slovenskih katekizmov, naj si pomaga gosp. veroučitelj na drug način, ne pa z nemškimi katekizmi. — Tudi pri uršulinkah diši še marsikaj po nemščini, tako si morajo učence n. pr. posamezne domače naloge iz nemške računice še le prevajati. Če se godijo take reči v osrčju Slovenije, potem ni čudno, ako prihajajo podobne pritožbe z naših skrajnih mej.

Črno-rumene zastave. V števil. 47. „Slovenca“ od 26. februarja t. l. inserira nadzorništvo dež. gledališča, da kupuje črno-rumene zastave. Vprašamo, bi li ne hotelo omenjeno nadzorništvo kupiti tudi famozna črno-rumena vrata šentpeterske vojašnice, da ne bodo v bodoče več strašila poštenih jugoslovanskih fantov-novincev, ki prihajajo v vojaško službo, a obstanejo navadno v gruclah pred vojašnico ter bulijo v ta ostanek minule avstrijske slave? — Zaveden Jugoslovane.

Poštni oficijantski tečaj. Poštno ravnateljstvo v Ljubljani sporoča, naj se ne vlagajo več prošnje za sprejem v poštni oficijantski tečaj, ker se bodo komaj dosedanjí prosilci, pri katerih so dani zahtevani predpogoji, mogli sprejeti v prihodnja dva tečaja.

V madžarskem ujetništvu se nahaja več oficirjev in mož, ki so po krivdi kapetana Jurišiča prišli v ujetništvo v Murski Soboti. Trem se je posrečilo ulti. Med ujetniki so še stotnik Rakuša, podporočnik Dolček (iz Zagreba), praporščak Perpar in kad. Rainer, narednik Švigelj iz Ljubljane. Naše oblasti naj bi posredovale tudi za te ujetnike.

Ljubljanski škof je naročil svojim vernikom, naj molijo za pravičen mir za vse narode, za kraljevino SHS in posebno za nas Slovence glede na severne in zapadne meje.

Vojni ujetniki v Sibiriji. Jugoslovansko poslanstvo na Dunaju je prejelo od danskega poslanstva na Dunaju nastopno poročilo: Kr. dansko

poslaništvo ima čast javiti, da je danski viceminister v Sibiriji Cramer brzojavil ministrstvu za zunanje stvari v Kopenhagenu nastopno: Iz zadnjih poročil se je pokazalo, da je prehrana in ravnanje z ujetniki večinoma strpna in da se kužne bolezni pojavljajo le v nekaterih taboriščih. Danski poslaniki skušajo energično zboljšati položaj, kar se tiče zimске obleke, kuriva in zdravil. Posrečilo se je gotovo množino preskrbeti z vzhoda.

Razpis živinozdravniških služb v Srbiji. Ministrstvo za poljedelstvo je razpisalo 15 mest okrajnih živinozdravnikov v Srbiji. Prošnje je vložiti do 20. marca t. l. na ministrstvo za poljedelstvo, oddelek za poljedelstvo in veterinarstvo. Natančneje je razvideti iz razpisa v Uradnem listu.

Prepovedane pustne veselice. Na Češkem so letos prepovedane vse pustne veselice v dneh 3. 4. in 5. marca. In pri nas? Mislimo, da se vendar ne bo nihče zabaval na raznih maskeradah, medtem ko trpijo naši bratje pod italijanskim jarmom.

Protestni shod proti nasilni italijanski okupaciji naše slovenske zemlje priredi narodno čuteče ženstvo v Radovljici v nedeljo 2. marca ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju (IV. rz.) Slovenke, pridite vse na ta velepomemben shod.

Oporni pevec Vulaković, zadet od kapi. Dne 25. t. m. je zadela kap slovečega baritonista Vulakovića, vsled razburjenosti, ker je njegov sin ušel iz blaznice ter grozil domačim, da jih usmrti.

Ivo Vojnovič o katerem smo svojčas poročali, da je oboel na pljučnici, se ne nahaja več v nikakoršni nevarnosti, vendar mu je onemogočeno potovanje v Pariz.

Kompetentom za uradniška mesta, ki so dovršili pred vojno šest razredov kake srednje šole. Deželna vlada je razpravljala o predlogu, naj se smatra pri prošnjah za sprejem v državno ali državno-železniško službo pred vojno z uspehom dovršeni VI. razred kake srednje šole za enakovrednega z maturo in odredila, da se smejo v slučaju, da bi se za razpisana službena mesta ne potegovalo zadostno število oseb s predpisano izobrazbo, v prehodni dobi, t. j. do konca 1920, upoštevati tudi taki prosilci, ki so pred vojno dovršili VI. razred kake srednje šole.

Orožniškemu zboru v obče ni dano osebno udeleževati se obrambe naše ljube nove domovine Jugoslavije, ker je njegov poklic posvečen skoro izključno notranjosti dežele. Takoj ob početku obmejnih bojev, spominjali smo se žrtve, ki ne morejo izostati v boju za pravico in prostost. Stavili smo si za častno dolžnost sodelovanja pri domovinski stvari ter smo vpeljali pri naših prijateljih in pospeševalcih zbiranje denarnih prispevkov za vdove in sirote, oziroma invalidno moštvo. Dosedaj se je nabrala svota 15.000 K, katera se vpošlje pristojnemu mestu. Vsem darovalcem izreka no tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Nabiralne pole se nahajajo pri poveljstvu v Ljubljani. — Višje orožniško poveljstvo v Ljubljani.

V Vuhredu in Marnberku se je otvorila dne 19. t. m. telefonska centrala z javno govorilnico. Poštni urad Vuhred je uvrščen v medkrajevni vod V 1212 + V 1360, Marnberk pa v novi vod Vuhred—Marnberk.

Sv. Mohor in Fortunat sta v narodni pesmi zaščitnika Slovencev. Stara pesem pravi:

Na Kranjskem solnce sije,
na Štajerskem toča bije,
sv. Mohor in Fortunat
le vdarita na štajersko plat.

Kako sta vdarila na štajersko plat in napravila nemčurjem burjo in mrzel tuš, lepo kaže zadnja slika v današnji številki „Kurenta“. — Ta številka je res veleznanimiva. Posvečena je naši severni meji. Naslovna slika kaže naš tužni Korotan, zadnja slika tuš za štajerske nemčurje. V listu je še več aktualnih slik. Ta številka „Kurenta“ je polna lepih dovtipov. Priporočamo „Kurenta“. Dobi se v vseh trafikah. Naročite si „Kurenta“. Novi naročniki dobe še vse

letošnje številke. Celoletno siane 12 K. Letošnji letnik bo zgodovinske vrednosti in še pozni rodovi ga bodo z velikim zanimanjem čitali.

Naši oslepeli vojaki na odru. Pokojni pesnik Medved je nekoč nagovoril z brezobzirno satiro častnika, ki je razkazoval v miru pridobljeno odklovanje: „No, za lajnarja imaš že patent.“ Tako smo nekoč splošno sodili o invalidih; kdor je bil ranjen ali ohromel, je smel na ulici beračiti. Danes pa so nam naši oslepeli junaki oni, ki so izgubili za našo svobodo najdražje in njih nastop na slovenskem odru je nekaj čisto izvirnega, novega. Zato je dolžnost občinstva, da z navzočnostjo manifestira za idejo dela.

Seznam vseh za premirje izza 14. januarja 1919 v bojih z Nemci padlih ali ranjenih vojakov. — Celjski pehotni polk. — 1. stotnija: poddesetnik Ivo Pečnik, rojen l. 1896. pristojen v občino Zakot, glavarstvo Brežice, padel dne 15. februarja l. 1., pokopan na pokopališču v Velikovu; desetnik Josip Tratnik, 1899, Gornji grad (Celje), ranjen dne 15. febr.; 2. stotnija: Pešec Ivan Rančan, 1899, Tolsti vrh, Spitalič (Konjice), padel dne 17. febr., pokopan v Velikovu; pešec Alojzij Zorko, 1899, Ravne (Brežice), ranjen dne 17. febr. pri Ošencih; 3. stotnija: pešec Franc Kovačič, 1899, Bizeljsko (Brežice), ranjen 16. febr. 1919, pri St. Pavlu; pešec Jože Bevc, 1899, Prevorje (Celje), ranjen dne 17. febr. pri St. Pavlu; 4. stotnija: Poddesetnik Miha Mirnik, 1895, Dobrne (Celje), ranjen 17. febr. pri Ošencih; 9. stotnija: pešec Pavel Ježovnik, 1891, Pameče (Slov. Gradec), padel 12. januarja pri Sv. Stefanu; pešec Jože Cigale, 1895, Gornji grad (Celje) padel 12. januarja pri Sv. Stefanu; pešec Jurij Belina, 1895, Lopara (Brežice) ranjen dne 13. januarja pri Sv. Stefanu; 1. stotnija: strelac Franc Starin, 1898, Ihan (Kamnik), ranjen dne 15. febr. pri Potočah; 6. stotnija: strelac Franc Springer, 1899, Prečna (Novo mesto), ranjen dne 25. januarja pri Sv. Lorencu.

Cela družina umorjena. Pri Sv. Juriju, občina Krištof pri Zid. mostu, sta bila na dosedaj še nepojasnjen način umorjena posestnik Ivan Matek in njegova žena Terezija. Roparji so vrh tega umorili tudi domačo dekle Marijo Volaj, nakar so pobegnili. Dosedaj še ni nobenega sledu o njih, vendar pa je upati, da roparji ne bodo ušli zasluženi kazni.

Smrtna nesreča ali kaj? Dne 21. t. m. je mesar Ferdinand Roth na Dunajski cesti v Ljubljani padel z voza in si zlomil hrbtenico. Obležal je na mestu mrtev.

Hišni posestnikom v Ljubljani. V zadnjem času je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani zaznalo za več slučajev, v katerih so stranke, ki sedaj iščejo stanovanja, bodisi pri gospodarjih, bodisi pri dosedanjih najemnikih, nastopile na brezobziren in netakten način ter se pri tem sklicevale nepostavno na razne postave in odredbe, katere nikdar niso bile izdane. Vsa potrebna pojasnila v tem oziru, posebno tudi v koliko so po novi naredbi o posegu po stanovanjih dopustne odpovedi stanovanj, dobijo hišni posestniki v naši društveni pisarni, Šelenburgova ulica št. 4, zvečer od 6 do 7 ure.

Kdo izmed vračajočih se iz Rumunije ve kaj o provijantnem nadporočniku Francu Zucchiatu, sinu župana v Medani na Goriškem? Dne 26. nov. 1918 se je mudil še v Budimpešti, od koder je hotel oditi na Štajersko. Od tega dne ni o njem ne duha ne sluha. Kdor kaj ve, naj sporoči Alojziju Domiceľu, begunki v Poljčanah na Štajerskem. Stroški se povrnejo.

Popravek. Tiskarski skrat je v včerajšnjem „Poslanem“ ponagajal, ukral v 12. vrsti besedici „po smrti“. Pravilno se mora glasiti: Ker pravijo, de grevenga po smrti nič ne pomaga. — V podpisu pa je spačil celo ime. Glasiti se ima Medić in ne Cudić.

Društvene vesti.

Zveza Jug. Železničarjev in Narodno Soc. Zveza namerava sestaviti lasten orkester. V Ljubljani biva joči člani, ki obla-

dajo kak instrument, so vabljeni na razgovor v petek, 28. svečana ob pol osmi uri zvečer v društvenih prostorih v Narodnem domu.

Slov. obrtno društvo ima v soboto, dne 1. marca v Unionu v sobi „v rožcah“ prijateljski sestanek, na katerega se vabijo vsi obrtniki.

Narodno gledališče.

Repertoar Narodnega gledališča.

Dramsko gledališče.

V soboto 1. in v nedeljo 2. marca gostuje dramsko gledališče v Celju. V soboto zvečer se predvaja Cankarjev „Jakob Ruda“, v nedeljo zvečer Nušičev „Svet“.

V dramskem gledališču igrajo ta čas slepi vojaki v prid ljubljanskemu oddelku oslepelih vojakov. Predstave se vrše v soboto zvečer ob pol 8. uri zvečer in v nedeljo popoldne ob 3. uri.

V ponedeljek, 3. marca ob pol 8. uri zvečer se ponovi dijaška predstava „Veseli dan ali Matiček se ženi“ izven abonementa.

V torek, dne 4. marca ob 3. popoldne „... ulica št. 15“ izven abonementa.

Operno gledališče.

V petek, 28. t. m. ostane gledališče zaprto.

V soboto, 1. marca opera „Manon“ za abonement C, ob pol 8. uri zvečer.

V nedeljo, 2. marca zvečer ob pol 8. uri „Prodana nevesta“ izven abonementa.

V ponedeljek, 3. marca ostane gledališče zaprto.

V torek, dne 4. marca prvič v sezoni Giacomo Puccini-ja opera „Bohème“ izven abonementa.

Spored dobrotelne predstave na korist tukajšnega oddelka oslepelih vojakov je sledeči: I. del: „Poštna skrivnost ali začarano pismo“ II. del: Koncert. Izvaja pevski zbor „Glasbene Matice“ pod vodstvom koncertnega mojstra g. Mateja Hubada III. del: „Vse naše“ Burka v enem dejanju.

Drobne vesti.

V Nemčiji je po več mestih, zlasti v Turingiji, izbruhnila splošna stavka. Špartakovci streme po nekakem obkoljenju Weimarija, kjer zboruje narodna skupščina, ki jo hočejo razbiti. Vlada je trdno odločena, da uduši stavko z vsemi sredstvi. — Ruska sovjetska vlada odločno zaničuje, da pripravlja Trocki invazijo sovjetskih armad v Nemčijo. — Zedinjenje države bodo obdržale pod orožjem 1 1/4 milijona mož. — Glasom vesti iz Haaga je bil predsednik Wilson pri atentatu v Bostonu baje ranjen na levi strani prsi. — Tudi v Franciji in Angliji narašča vedno bolj gibanje boljševikov; posebno med delavci se je razširil komunizem čisto po ruskem vzoru. Boljševiška agitacija narašča posebno radi velike brezposelnosti. — Vse visoke šole na Češkem morajo naznaniti število nečeškega dijaštva in učnih moči. Popis bo služil kot podlaga za protiodredbe proti preganjanju slovanskega dijaštva v Nemški Avstriji. — Wilson name-rava pri svoji vrnitvi v Evropo sklicati posebno konferenco sejo in ostati potem v Evropi toliko časa, da bo sklenjen mir. — Nemške vojne ladje, ki se nahajajo na Holandskem, bodo izročene Angležem.

Gospodarstvo.

Velika beda na Dunaju. Od 20.—27. t. m. imajo na Dunaju brezmesni teden. Ogrska bi morala dati 8—9000 glav živine na mesec, a daje komaj tretino tega števila. Argentinskega mesa ne morejo uvažati, ker bi prišlo na 70—80 kron za kg! Zato ni čudno, če pripovedujejo, da umrje na Dunaju 100—1000 oseb na dan za lakoto.

Lesna trgovina je že pred vojno cvetela pri nas, žal pa da so jo imeli večinoma tujci v rokah — pred vsem Italijani. Ustanovila se je pa sedaj slovenska družba z o. z. za izvoz lesa „Sava“, ki ima svoj sedež v Ljubljani, v Betovnovi ulici. Družba „Sava“ je denarno dovolj močna, da bo uredila našo lesno trgovino — predvsem eksportno. Pristopi lahko vsak slovenski lesni trgovec in posestnik gozdov. Deleži so po 5.000 K. Zadnji čas silijo k nam nemški in ogrski (hrvatski) židi ter hočejo dobiti našo lesno trgovino v svoje roke. Slovenski lesni trgovci in posestniki gozdov ne dajate svojih gozdov tujcem temveč pristopite k slovenski družbi, da ostane dobiček vam.

Zadnje vesti.

Naši poslanci v Belgradu.

Slovesen sprejem.

Belgrad, 27. febr. (Izvirno por.) Danes jutraj so se pripeljali s posebnim vlakom v Zemun slovenski in hrvatski poslanci za Državno veče. Tekom predpoldneva so se prepeljali na brodu v Belgrad, kjer jih je sprejela mnogoštevilna množica na slovesen način. Delegati iz Bosne, Hrvogovine in Dalmacije pridejo šele tekom nočnojnih noči v Zemun, ker je imel njihov vlak veliko zamudo in ni mogel priti pravočasno v Brod, da bi se peljali odtam poslanci skupno v Belgrad.

V Belgradu je danes živahno življenje. Povsod pričakujejo z veliko napetostjo prvih sej Državnega veča. Delegati so dobro razpoloženi. Jutri imajo svoje seje v poslanskih klubih, ki so se večinoma že konstituirali. Prva seja N. V. bo samo formalna. Meritorne seje se pričnejo prve dni prihodnjega tedna.

Prost promet z živežem v Jugoslaviji.

Belgrad, 27. febr. (Izv. por.) Ministrski svet je v svoji plenarni seji sklenil prost promet za žito, krompir, seno in slamo v državi SHS.

Plače državnih uradnikov se bodo izplačevale le v kronah.

Belgrad, 27. febr. (Izv. por.) Ministrski svet je izdal naredbo, da se morajo s 1. marcem izplačati plače vsem državnim uradnikom v celi državi v kronah in ne več v dinarjih.

Položaj na Koroškem.

Ljubljana, 27. febr. (Lj. k. u.) Nemška dež. vlada v Celovcu je na protest ljubljanske vlade proti nameravanemu napadu pri Področici odgovorila nato v daljšem dementiju, ki zanikava vsak napadalni namen nemških čet na Koroškem.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 27. t. m. iz uradnega vira: Pri Galiciji in Lindenhofu so Nemci dne 26. t. m. ob treh popoldne streljali s strojnimi in puškami na naše postojanke. Sicer položaj neizpremenjen.

Opozicija proti ministru Pribičeviću.

Zagreb, 27. februarja. (Izv. por.) Opozicionálni listi vehementno napadajo ministra Svetozarja Pribičevića radi njegovega odloka, da smejo namestniki delegatov za Državno veče nastopiti šele v slučaju, ako kak delegat umre ali pa odstopi. Očita se mu, da je hotel s tem Pribičević v prvi vrsti udariti one manjšinske stranke, katerih voditelji ali pa vsaj najodličnejši morje se nahajajo trenutno v Parizu. Listi naglašajo, da bi morala vlada razglasiti ta ukaz že pred imenovanjem delegatov. Tudi socijalni demokrati, zlasti oni iz Bosne in Hrvogovine jako ostro napadajo Pribičevića in mu očitajo, da je popolnoma prezrl demokratični tok časa in namenoma bagateliziral socijaliste.

Poštni promet z Madžarsko ustavljen.

Belgrad, 27. februarja. (Izv. por.) Po nalogu ministra za pošte in brzojav je z današnjim dnem ustavljen vsak poštni in brzojavni promet z Madžarsko.

Maksimalne cene za pohištvo na Hrvatskem.

Zagreb, 27. februarja. (Izv. por.) Vlada je določila radi neprestanega navijanja cen maksimalne cene tudi za pohištvo. Hrvatski trgovci so namreč računali, da bo Srbija rabila sedaj ogromne množine pohištva in zato so poskočile cene kar čez noč za 50-60%.

Mejo med Italijo in Jugoslavijo bo določil svet desetorice.

Pariz, 27. februarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Svet desetih se je včeraj pečal z zenačenjem dela posameznih komisij, ki razmotrivajo vprašanja ozemlja na mejah sovražnih dežel. Tako že obstojajo posebne komisije za Romunijo, Belgijo, Čehoslovaško, Poljsko in Grško. Kakor vse kaže, je gotovo že sedaj, da vpra-

šanja meje med Nemčijo Francijo ter med Italijo in Jugoslavijo ne bo razmotrivala posebna komisija, temveč da se bo z njim pečal svet desetih. Naprosil je komisije, naj takoj poročajo o svojem delovanju. Glede Poljske bodo naznanjene meje proti Nemčiji pred 8. marcem. Nato je svet odobril sklepe najvišjega vojnega sveta v Versaillesu, po katerih se med Madžari in Romuni na Sedmograškem določi nevtralen pas, ki ga zasede obo-rožen bataljon.

Ameriški mornariški minister o nalogah ameriškega naroda.

Washington, 26. febr. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Sinoči je bila kabinetna seja. Nekaj ur pozneje je v govoru, katerega je imel mornariški minister Daniels v „National Press Clubu“, Daniels izjavil, da stopi sedaj ameriško ljudstvo v novo dobo. Gre za to, da ali podpira predlagano zvezo narodov ali pa, da pomnoži svojo velikansko vojno opremo v svrhu varovanja svojih interesov na podlagi Monroe doktrine. Mi moramo naš del odgovornosti za svetovno pravico in za svetovni mir v zvezi z drugimi narodi prevzeti, ali pa nositi vsa bremena vojaških izdatkov in nevarnosti, katere bi nam nalagal militarizem.

Zarota proti Wilsonu. Amerika upanje sveta.

New York, 26. febr. (Lj. k. u.) Preden je predsednik Wilson dospel v ponedeljek v Boston, so razkrili zaroto, ki je imela namen, v trenutku, ko bo predsednik Wilson zapustil ladjo, zagnati bombo. V zvezi s tem je bilo v New Yorku aretiranih 14 Špancev, kasneje pa v Filadelfiji še 9 Špancev in 1 Kubanec. Baje je bil pripravljen še drug atentat na predsednika Wilsona. Neki Andrew Rogosky, baje anarhist, je poizkušal vdreti v predsednikovo sobo v hotelu. Aretirali so ga na stopnicah. Izjavil je, da je hotel videti predsednika. Predsednika Wilsona so sprejeli z velikanskim navdušenjem. Po povratku je imel govor, v katerem je označil Ameriko za upanje sveta. Ako Amerika ne bi izpolnila tega upanja, je izjavil predsednik, bi bile posledice za svet nedogledne. Če bi podpisali samo tak mir, ki je ob sedanjih okoliščinah še mogoč, bi vedeli, da smo v Versaillesu podpisali samo kos papirja.

Aprovizacija.

Amerikanski sladkor in kavina primes za III. in IV. okraj na krompirjeve nakaznice, pri Mühleisnu na Dunajski cesti, dobe stranke III. okraja. 1. marca dopolne od 8. do 9. št. 1 do 240, od 9. do 10. št. 241 do 480, od 10. do 11. št. 481 do 720, od 11. do 12. št. 721 do 960, od 12. do 13. št. 961 do 1200, od 13. do 14. št. 1201 do konca. — Stranke IV. okraja, 3. marca dopolne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, od 11. do 12. št. 601 do 800, od 12. do 13. št. 801 do 1000, od 13. do 14. št. 1001 do 1200. V torek 4. marca dopolne od 8. do 9. št. 1201 do 1400, od 9. do 10. št. 1401 do 1600, od 10. do 11. št. 1601 do konca. — Vsaka oseba dobi pol kilograma sladkorja in četrtil kilograma kavine primesi za ceno pet kron.

Stranke, ki dobivajo meso pri Jagru in Žanu, dobe v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti 131, nove izkaznice za meso v soboto dne 1. marca. Primesti je seboj: 1. staro izkaznico za meso, 2. rmeno ali zeleno legitimacijo za živila, 3. železničarji, nakupne knjižice, oziroma potrdila o številu oseb in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Uradne ure dopolne od 8. do 12. in popoldne od 3. do 5. ure. Stare izkaznice za meso so neveljavne, kakor hitre dobe stranke nove izkaznice.

Prodaja premoga na izkaznice za peči za VII. in VIII. okraj. Na vsak drugi odrezek izkaznic se dobi 50 kilogramov premoga, ki stane 6-20 kron. VII. okraj dobi pri Maverju, hotel Vega na št. a) 1, 2, 3, dne 3. marca, 4, 5, 6, dne 4. marca, pri Schifferju, Dovozna cesta 4, št. 7 in 8, dne 3. marca, pri Taučarju, Bežigrad, Dunajska cesta, št. 9, 10, 11, dne 3. marca. — VIII. okraj: pri Hribarju, Bohoričeva ulica, št. 1 in 2, dne 3. marca, pri Uherju, Slomškova ul. 12, št. 3, 4 in 5, dne 3. marca, 6, 7 in 8, dne 4. marca, pri Lampretu, Kolodvorska ul., št. 9 in 10, dne 3. marca, pri Trdinu, Slomškova ul. 21, št. 11 in 12, dne 3. marca. Po končani prodaji se mora nemudoma naznaniti ostanek premoga.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Kateri iz Rusije vračajočih se vojnih vjetnikov bi vedel kaj povedati o Jožetu Šmid roj. l. 1875. v Podlozku občina Selca okraj Kranj. Služil je pri Tren. Ldst. Art. Abt. v Przemyslu in je bil 22/2. 1915 vjet, zadnjič je pisal pred 2. leti, naslov je bil: Jože Šmid l. polk. Taškent, Turkestan, Rusija. Kdor se je tam nahajal in bi mi mogel dati kaj pojasnil o njem mu povrnem stroške in dam nagrado, njegova žena Marija Šmid, Podlonk štev. 9. p. Železniki. Gorenjsko. 617

Deklico siroto, Slovenko, zdravo, od šest do osem let staro vzamem za svojo. Naslov pri upravnistvu „Jugoslavije“. 621 2—2

Lončarija, dobro idoča in lepo opremljena, z najnovejšimi modeli in zgotovljenimi glinastimi pečmi, štedilnikovimi ploščami in z zalogo glinaste posode, se odda v najem, ali se vse skupaj tudi proda, radi starosti. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt; nahaja se v Celju, na prometnem kraju in z zraven spadajočim velikim stavbiščem. Naslov pri upravi lista. 624 3—2

Pisalni stroji, različni sistemi s slov. tablo, staturo se takoj ceno prodajo. Ponudbe pod „Poštni predal št. 76“. 5-9 6—2

Karbidne svetiljke in karbid razpošilja točno na drobno in debelo tvrdka Martin Sučem v Konjicah na Stajerskem. 438 20—12

Mladec, učen brijačkom poslu, traži brijač, jakčok obrtnika, makar bilo u kojem večem mestu, koji bi ga oslobodilo za tri meseca. Plača dotičnome obrtniku 200 kruna mesečno. Stan./i košto po dogovoru. Naslov pod šifro „Brijač“ na upravo novin. 532 10—7

Denar, dobro naložen, z dobrim obrestovanjem, vanjem in zajamčeno sigurnostjo, je vprašanje današnjega dne. Če hočete o tem pojasniti, potrudite se takoj k „Splošni zavarovalnici“, Gledališka ulica 7/III. Uradne ure od 9.—10. dop. in 3.—6. pop. 631 4—1

Vinski sodi za transport in hram, nad 100 hektov, so ceno naprodaj. — Vprašanja na upravo tega lista pod „Vinski sodi“. 632 2—1

Dijaki (dijakinje), se sprejmejo v Ljubljani na hrano in stanovanje, za mesečno 250 kron. Strogo varstvo. Enourni inštrukcija na dan, po dogovoru. Prednost imajo oni, ki preskrbe živila. Vprašanja pod „Nad-inženirska družina“ na upravo lista 633 3 1

Na hrano se sprejme gospoda, opoldne in zvečer. Vpraša se pri upravnistvu lista. 634 3—1

Majhen lokal na prometnem kraju v Mariboru se išče za takoj. — Ponudbe na upravnistvo lista pod šifro „Čas je zlato“. 614

Oglas. V sredo ponoči je bilo ulomljeno v mojo shrambo za konjsko vprego ter mi je tat ukradel novo prsno konjsko vprego za kočijo, dva jermena k ojniam, pri uzdah gumijevе brzde. V interesu splošnega reda prošim kupca, ako je vže kdo kupil, ali pa če bi tat kje prodajal omenjeno vprego, da mi to naznani. Prosim tudi za opis osebe, ki je oz. bi prodajala, kajti tat je gotovo ena od treh osumljenih oseb. Stroške povrnem in dam 200 kron nagrade tistemu, ki izsledi tatu. Pust Franc, tesarski mojster, Ljubljana. 627

Gospodična, večša vseh pisarniških del, knjigovodstva, strojepisja itd. z večletno prakso, če mogoče tudi v lesni stroki se išče. Znanje slovenščine, laščine in nemščine v govoru in pisavi. Ponudbe pod poštni predal 74, Celje. Istotam išče se tudi skladiščnik za les (Holzmeister) proti dobri plači! 636

Kuharica, samostojna gospodinja, zmožna, vseh gospodinskih del, išče službe, najraje pri vojaški upravi. Ponudbe pod šifro „Jugoslovanka“ na upravo lista. 638

Kuharica, ki je zmožna voditi gospodinjstvo, stvo, želi službe pri boljši rodbini, samski osebi ali v župnišču. Ponudbe pod „Slovenka“ na upravo lista. 639

Dobro kuharico ali kuharja sprejme takoj častniška oboednica v belgijski vojašnici. Plača po dogovoru. Predstaviti se je do 3. marca t. l. med pol 12. in 1. uro opoldne istotam. 640

Zenitna ponudba. V svrhu ženitve se miroljubno, dobrodušno deklico ali vdovo brez otrok, ki bi bila ljubeča soproga, dobra gospodinja in skrbna mati. Želi se nekaj premoženja ali posestva. Le resno misleče ponudbe, če mogoče s sliko in opisom družinskih razmer, naj se pošlje do 15. marca na naslov: Ivan Vider, vrtnar in posestnik, Ljubljana, Cesta na Rožnik 19. 641

Absolvent mešanske, Mahrove in trgov. šole z dobrim uspehom, več strojepisja in stenografije išče primerne službe. Nastop takoj. Naslov pod „Marljiv“ na upravo tega lista. 642 3—1

Štirje vsi pastirji, skoro nepoznani, nikaki individui, ki se dolgočasijo v zeleni Koroški, želijo z enakimi, štirimi mladimi gospicami, vesele korespondence pod šiframi A, B, C ali D, pošto ležeče Pliherk. Pričakujemo živahne korespondence. 643

Hotel in restavracija na Bledu, popolnoma opremljen se odda v najem. Pojasnila daje Janko Ferjančič na Bledu.

Kanarček, „Harcet“ (samica), se kupi ali najame, vzame na posodo proti odškodnini. Cenj. ponudbe pod „Samica“ na upravo lista.

Pisarniška moč, (knjigovodstvo, korespondenca, stenografija) proti dobri plači, prostem stanovanju in hrani, se takoj sprejme. Ponudbe na „Upraviteljstvo graščine Bled“. 629

Lei, lire in vojnih posojil nakup posreduje in sprejema kot zavarovalne premije Splošna zavarovalna posredovalnica, Gledališka ulica 7/III. Uradne ure od 9. do 11. dop. in 3. do 6. pop. 630

**: Anončna :
ekspedicija
Ljubljana
Kongresni trg 3.**

30.000 do 50.000 vloži mlad trgovec kot družabnik išče tudi lokal.

Vseh pisarniških del zmožen uradnik, slovenskega, nemškega in laškega jezika vešč, želi, vrnivši se iz ruskega vjetništva, vstopiti v večje podjetje.

Išče se:

Suha soba, porabljava za lahko obrt, tudi na dvorišču, vendar v sredini mesta.

Mesečna soba proti kompenzaciji v kurivu ali živilih.

Lokal za prvovrstno podjetje.

Stanovanje 6 sob. s kopalnico, za avgust za boljšo stranko.

Proda se:

Srebrnina in star srebro denar.

Meyerjev konverzijski leksi-
kon (1894) zelo dobro ohranjen.

Hišni telefon.

Kupi se:

Manjša tovarna, oz. primerno poslopje.

Pisalni stroj, dobro ohranjen.

Zivo srebro.

Linolej, večja množina, lahko že rabljen.

Fotografski aparati.

Mikroskop (Zeiss, Reichert, Leitz).

Cenjene ponudbe pod naslovnimi šiframi na gornjo ekspedicijo.

Zbirko zanimivih povesti

in novel z Gorenjskega

obsega knjiga: m m m m m

„Šopek Samotarke.“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica Manica Komanova.

Založila in izdala

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena vezani knjigi K 4-60, broširani K 3-20.

Kupim vsako množino

jabolčnika

kakor tudi

jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana l., poštni predal štev. 163. 420 30 5

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika

izbrani spisi.

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Naročajte in razširjajte
„Jugoslavijo“!

Kupujem suhe gobe in dobre vreče
Prodajam kremo za čevlje

v kovinastih dozah, pol doze K 15.—, cela doza K 28.— za tucat, čevlje z lesenimi in usnjatimi podplati, tržne torbice itd. Dalje izvrstno letošnje in lanske vino in razno domače žganje. 411 5

M. RANT, Kranj.

Dva bencinmotorja

20 HP nov in 6 HP dobro ohranjen, sta naprodaj.

Ponudbe pod „Motor“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožane, Ljubljana

Francovo nabrežje 5.

Modni salon MARIJA GÖTZL v Ljubljani

Židovska ulica 8. Podružnica Židovska ulica 7.

priporoča najnovejše damske svilene

: klobuke ter čepice v največji izberi. :

: Mesarske tehtnice :

lastnega izdelka ima v zalogi tvrdka

Karol Usar, Maribor n. D.

Grajska ulica štev. 28.

:: Tovarna vsakovrstnih tehtnic. ::

Cene zmerne. — Popravila točno in ceno.

Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturami prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnistvu „Kurenta“, v Ljubljani, Marijin trg štev. 8.

Ne zamudite! svoje nemoderne krznarske stvari, na primer boa, muf, plašč itd. poslati v

I. Jugoslovansko

krznarnice in strojarnice

kjer se vse po najnovejši fasoni lepo in po ceni popravi in tudi na željo shrani čez poletje. 585 3—1

Nadalje prevzamem v strojenje in popolno izdelavo vsakovrstne surove kože, katere izgotovim lepo in po ceni v najkrajšem času.

Tudi izdelujem častniške čepice po meri ter imam v zalogi prave znake za čepice, prave srbske polete, zvezde itd.

Ludvik Roth
krznarski mojster

Franco Jožefova cesta št. 3, I. nadstropje.